

Den Haag, 16 mei 2019

Uw Kamer heeft mij gevraagd te reageren op de aangeboden verhalenbundel «Ik zie wat ik niet zag». In deze bundel beschrijven personen met somatisch onbegrepen lichamelijke klachten (SOLK) de lichamelijke klachten die zij ontwikkelden en hun ervaringen met de respons daarop vanuit de zorg.

De opstellers en de patiënten verdienen waardering voor het samenstellen van de bundel. Het is goed om dit onderwerp bespreekbaar te maken. Het vergt moed om je van je kwetsbare kant te laten zien door het vertellen van je eigen verhaal. Ik ga graag in gesprek met de initiatiefnemers en de mensen achter de verhalen om hun kant van het verhaal toe te lichten.

Personen met SOLK komen frequent voor in de spreekkamer en gaan gepaard met een aanzienlijke ziektelast voor betrokkenen. Het valt daarom goed te begrijpen dat er inmiddels een standaard¹ en een richtlijn² zijn ontwikkeld om professionals hierbij te ondersteunen. Het is ook een onderwerp waarvoor aandacht bestaat in de actuele medische literatuur³.

De NHG-standaard⁴ stelt dat er sprake is van SOLK als lichamelijke klachten langer dan enkele weken duren en als er bij adequaat medisch onderzoek geen aandoening is gevonden die de klachten voldoende verklaart. De standaard positioneert SOLK als een werkhypothese gebaseerd op de (gerechtvaardigde) aanname dat somatische/psychische pathologie reeds afdoende is uitgesloten. Eén van de kernboodschappen⁵ is dat de communicatie tussen patiënt en professional een belangrijke sleutel is om effectief met deze klachten om te gaan.

Omdat de meeste professionals SOLK patiënten in hun praktijk ontmoeten, verwacht ik dat de verhalen uit de bundel voor hen herkenbare elementen bevatten. De bundel toont een grote verscheidenheid van patiënten met SOLK en vermoedelijk zal de verscheidenheid in de alledaagse praktijk nog breder zijn.

¹ NHG-standaard Somatisch onvoldoende verklaarde lichamelijke klachten. Utrecht: Nederlands Huisartsen Genootschap; 2013.
<https://www.nhg.org/standaarden/samenvatting/somatisch-onvoldoende-verklaarde-lichamelijke-klachten-solk>

² Multidisciplinaire Richtlijn SOLK en somatoforme stoornissen. Utrecht: Trimbosinstituut; 2011.
<https://www.ggzrichtlijnen.nl/solk-en-somatoforme-stoornissen>

³ Henriëtte E. van der Horst en Tim C. olde Hartman
Communiceren met patiënten met SOLK – Kunst en kunde
Ned Tijdschr Geneesk. 2019;163:D2840
<https://www.ntvg.nl/artikelen/communiceren-met-patienten-met-solk>

⁴ NHG-standaard Somatisch onvoldoende verklaarde lichamelijke klachten. Utrecht: Nederlands Huisartsen Genootschap; 2013.
<https://www.nhg.org/standaarden/samenvatting/somatisch-onvoldoende-verklaarde-lichamelijke-klachten-solk>

⁵ Henriëtte E. van der Horst en Tim C. olde Hartman
Communiceren met patiënten met SOLK – Kunst en kunde
Ned Tijdschr Geneesk. 2019;163:D2840
<https://www.ntvg.nl/artikelen/communiceren-met-patienten-met-solk>

Het is aan professionals om in het gesprek met hun patiënten te bepalen wat het beste werkt om de SOLK te doen verminderen. Het vermogen van professionals om met empathie te luisteren en klachten serieus te nemen draagt daar zeker aan bij, evenals de boodschap van de verhalen in de bundel.

De Minister voor Medische Zorg,
B.J. Bruins